

je bil Dunaj, rabi spise Helferta, zlasti: „Geschichte Oesterreichs vom Ausgange des Wiener October-Aufstandes 1848.“ Vsem slovenskim omikancem, ki so zmožni češkega jezika, toplo priporočam le-to temeljito delo zgodovinarja dra. Kryštůfka v Pragi. Fr. Štingl.

ANGLEŠKA.

„Affairs of West Africa.“ F. D. Morel. (Heinemann) 380 pp. 12 s. net.

„Civilization in Congoland.“ H. R. Jos. Bourne. (P. S. King and Son.) 311 pp. 10 s. 6 d. net.

Ne samo posamezni ljudje so kanibali, ampak tudi narodi. Kakšni ljudožrci so Angleži v Afriki, dokazujeta obe knjigi. Kupčija s sužnji se je sicer opustila, toda stari kanibalizem je vendarle ostal. Kaj se vse godi v zahodni Afriki pod krinko krščanstva in omike, je naravnost grozno. Najbolj grozne reči se v tem pogledu godé v državi Kongo. Vsega tu naštevati ne morem; naj si pa bravec predstavlja

v mislih najbolj grozne reči in lahko je prepričan, da se ne bo mnogo motil. Knjigi „Civilization in Congoland“ bi bolj pristojal naslov „Kanibalska država na Kongu“. Pisatelj pravi po vsej pravici: „Stare oblike suženjstva so se odpravile ali pa nadomestile z novimi, ki ravnajo z žrtvami bolj grozno in podlo“ (more grinding and hateful). Kdor je več angleškemu jeziku in se zanima tudi za svetovno politiko, temu obe knjigi prav toplo priporočam.

„As We Are and As We May Be.“ By Walter Besant. (London, Chatto and Windus.) 314 pp. 6 s.

Le-ta knjiga „Kakšni smo in kakšni moremo biti“ obsega dvanajst daljših člankov, v katerih pisatelj rešuje razna socialna vprašanja, ki zadevajo angleški narod. V prvi vrsti svetuje Angležem, da bi bolj skrbeli za vzgojo mladine v starosti 13—17 let. Dalje podaja razne predloge, kako naj bi se angleško prosto ljudstvo bolj izomikalo, tako da bi tudi maralo za znanstvo in umetnost. Najbolj zanimiva pa je knjiga zavolj tega, ker pisatelj poizkuša v nji prerokovati bodočnost Angležev. V članku „The Land of Reality“ Besant naravnost trdi,

RUSKE MEDICINKE.

da se bode angleško kraljestvo v prihodnosti zelo izpremenilo. Kanada, Avstralija, Novi Zeland, Južna Afrika odpadejo od Anglije in bodo postale samostalne republike. Kaj se zgodi z majhnimi otoki, pisatelj ne ve, toda gotovo je — pravi Besant — da se severne ameriške države zvežejo z Anglijo v tesno prijateljstvo, kakor so zdaj tesno zvezane zedinjene ameriške države. To se sicer ne zgodi v enem dnevu niti v enem stoletju, ampak „it will come — it will come; it must come — trdi z vso odločnostjo pisatelj — Asia and Evrope may become Chinese or Cossack but our people shall rule over every other land and all the islands and every sea.“¹⁾ Kaj si vsega ne izmisli narodna prenapetost!

Joseph Conrad: **Jouth**, a narrative and two other stories. 80, 376 p. 6 s. Blackwood, 1902. J. Conrad je že izdal celo vrsto povesti in knjig. V najnovejši knjigi se riše boj človeka z naravo brez vsake druge zapletke in vendar ima bravec pred očmi zelo zanimivo dramo. V sredi morja nekoliko mož vodi parnik, ki srečno premaga strašen orkan na morju; na eni strani je besen živelj, na drugi strani nekaj neustrašenih mož. Berite najnovejšo knjigo Conradovo „Jouth“ (mladost) ali pa njegove spise „Typhon“, „The Nigger of the Narcissus“ in dr. in povsod se vam slika prav živahno veličasten boj človeka s naravo. Vzemite v roke druge knjige Conradove n. pr. „Lord Jim“, „The Lagoon“ in pisatelj vas pelje na malajske otoke in riše vam kraje s tako resničnostjo, da se vam zdi, da se tam nahajate. Iz drugih

¹⁾ To se zgodi, gotovo zgodi, to se mora zgoditi; Azija in Evropa moreta postati kitajske ali kosaške, toda naš narod bode vladal vsaki drugi deželi in vsem otokom in vsem morjem.“

knjig zopet poznate skrivnostno Afriko in njene prebivalce, ki drugače živé, mislijo, in umirajo kakor mi. Znabiti, da ste že o takih rečeh čitali kje drugje, a Conrad vam zmirom še pove kaj novega. Pisatelj Kipling je angleškim bralcem odkril Indijo, Wells jih spremlja v zvezdnate prostore, kaže jim sedanje stoletje ali pa konec stoletij, Conrad pa jim riše otoke in morja s skrivnostnim obrežjem in z neznanimi kraji.

Lafcadio Hearn: **Kotto**, being Japanese curious with sundry cobwebs, with illustrations by Genjiro Yeto. 80, 351 p. 6 s. 1902. Macmilian.

Lafcadio Hearn spada k onim Evropejcem, ki poznajo zelo dobro Japonsko in njegove prebivalce, znabiti bolj nego svojo lastno domovino. Od l. 1894. vsako leto izda eno knjigo, v kateri opisuje življenje Japoncev, njih misli, celo njihovo dušo. Hearn v svojih knjigah ne išče le samega sebe, ne opisuje samo svojih vtiskov, kakor navadno delajo pisatelji potopisov. Lafcadio natanko vé, kaj japonski prebivalci delajo, kaj govoré, mislijo, kaj verujejo; on živi z njimi in kakor oni; on je postal popoln Japonec. Lafcadio Hearn pozna križ in težave Japoncev, njih upe, šege, navade in prazne vere; pozna življenje japonskih revežev ter bogatinov. V knjigi „Kotto“ najprej opisuje stare japonske prazne vere, potem objavlja zanimiv dnevnik japonske proste ženske, ki ga je vsak dan pisala z neverjetno odkritosrčnostjo. Dnevnik je poln tragičnosti kakor kakšna drama polna zapletk. Knjiga je ozaljšana s podobami, katere se tako dobro prilagajo k tekstu kakor v malokateri knjigi.

Fr. Štingl.

Naše slike.

P. Gruzinskij: Preseljevanje Gorcev, na str. 520. (Glej spis „Rusko slikarstvo“ 240.) Ta slika je karakteristična v vseh posameznostih. Natančen opazovalec bo našel na njej mnogo globoko premišljenih in realističnih študij. Zato je pa slika res polna živ-

ljenja in dramatičnih včinkov. Kako naravno je tu naslikana tragedija v vseh, tudi najmanjših podrobnostih. Tužno usodo preseljujočih se Gorcev kaj značilno spremlja megleno, otožno, viharno nebo, iz katerega se v ozadju blešči bel snežnik. — Gozd je slika znamenitega ruskega pokrajinskega slikarja Julija Sergija